Rygbi Chwe Gwlad
Gweithgaredd Darllen a Deall

Cafodd y twrnamaint gyntaf ei chynnal yn 1883. Erbyn heddiw, cystadleuaeth rygbi rhwng chwe gwlad ydi'r twrnamaint sef Cymru, Lloegr, Yr Alban, Iwerddon, Ffrainc a'r Eidal.

Wedi i Ffrainc ymuno â'r twrnamaint gelwid hi'n 'Dwrnamaint Pum Gwlad'. Yn 2000 ymunodd yr Eidal ac o hynny ymlaen gelwid yn 'Dwrnamaint Rygbi Chwe Gwlad'.

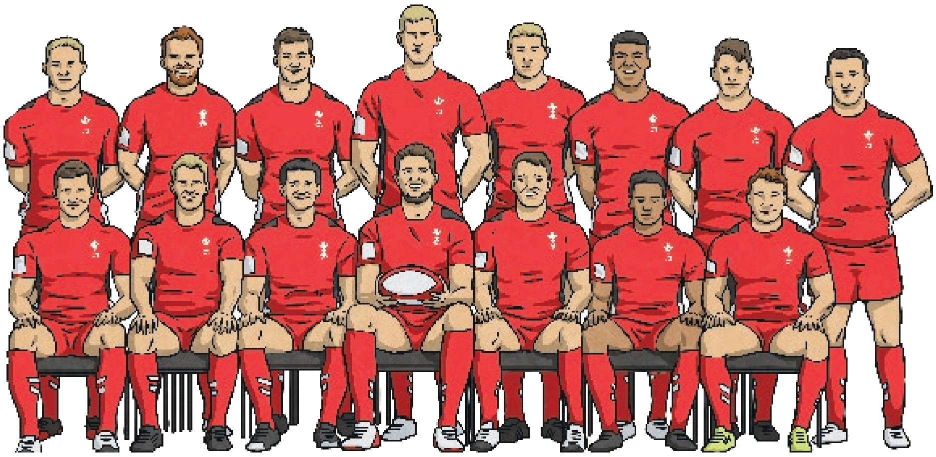

Mae angen 15 chwaraewr mewn carfan - wyth Blaenwr a saith Cefnwr. Amser maith yn ôl roedd gan y chwaraewyr swyddi bob dydd ac roeddynt yn chwarae rygbi yn eu hamser hamdden. Ond erbyn nawr mae'r chwaraewyr yn broffesiynol ac yn cael eu talu am chwarae rygbi.

Os yw tîm yn ennill y pum gêm yn y twrnamaint gelwir hyn yn 'Gamp Lawn'. Ond mae'n ANODD iawn ennill y Gamp Lawn. Lloegr yw'r wlad sydd wedi ei hennill y nifer mwyaf o weithiau - sef 13 gwaith!

Tarian y Pencampwyr!

- Defnyddir 7Kg o arian sterling i'w gwneud
- Uchder o 75 cm
- £55,000 yw ei werth

visit twinkl.com

Mae'r Goron Driphlyg yn wobr arbennig. Dim ond pedair gwlad y Deyrnas Unedig gaiff ennill hon, sef Cymru, Lloegr, Yr Alban ac Iwerddon.

Mae'n draddodiad i wobrwyo'r tîm sy'n dod yn olaf gyda llwy bren. Gwelir isod pa wledydd sydd wedi derbyn y llwy bren.

Yr Eidal – 14 gwaith
Yr Alban – 4 gwaith
Cymru – 1 waith
Ffrianc – 1 waith

Mae pob gwlad yn cynnal gêm mewn stadiwm yn eu gwlad.

Dyma enwau'r lleoliadau –

Cymru – Stadiwm y Principality
Lloegr – Twickenham
Iwerddon – Stadiwm Aviva
Yr Alban – Murrayfield
Ffrainc – Stade de France
Yr Eidal – Stadio Olimpico

Ffeithiau diddorol am Rygbi Chwe Gwlad!

- Un o'r rheolau mwyaf pwysig yn y gêm ydi cofio mai YN ÔL yn unig y caiff y bêl ei thaflu ac NID YMLAEN.
- Yn 1816 yn Rygbi roedd plentyn o'r enw William Webb Ellis wedi diflasu chwarae pêl droed. Penderfynodd y byddai codi'r bêl â'i ddwylo a'i thaflu yn fwy difyr!
- Chwaraewr o Loegr, Johny Wilkinson sydd yn dal y record am ennill y nifer mwyaf o bwyntiau. Sgoriodd 35 pwynt yn erbyn yr Eidal yn 2001.

Darllen a Deall Rygbi

1. 1. Yn y dechrau dim ond pum gwlad oedd yn chwarae. Rhestrwch y gwledydd oedd yn y twrnamaint Pum Gwlad?

____

2. Sawl blaenwr sydd ei angen mewn tîm?

____

____

3. Disgrifiwch beth yw'r Gamp Lawn.

____

____

4. Nodwch ddwy ffaith am Darian y Pencampwyr

____

____

5. Pa wledydd gaiff ennill y Goron Driphlyg?

____

____

6. Llenwch y bylchau
   Mae'n draddodiad i wobrwyo'r tîm sy'n dod yn olaf
   gyda ________________ ____________.

7. Sawl gwlad sydd erioed wedi derbyn y llwy bren?

____

____

8. Sawl gwaith mae'r Eidal wedi derbyn y llwy bren?

____

____

9. Ym mha wlad mae Stadiwm Murrayfield?

10. Cylchwch yr ateb cywir.

Sgoriodd Johny Wilkinson 35 pwynt yn erbyn yr Eidal.	Sgoriodd Johny Wilkinson 35 pwynt yn erbyn Ffrainc.	Sgoriodd Johny Wilkinson 22 pwynt yn erbyn yr Eidal.

Rygbi Chwe Gwlad
Gweithgaredd Darllen a Deall

Cynhaliwyd y twrnamaint gyntaf yn 1883. Erbyn heddiw, cystadleuaeth rygbi rhwng chwe gwlad yw'r twrnamaint sef Cymru, Lloegr, Yr Alban, Iwerddon, Ffrainc a'r Eidal.

Wedi i Ffrainc ymuno â'r twrnamaint gelwid hi'n 'Dwrnamaint Pum Gwlad'. Yn 2000 ymunodd yr Eidal ac o hynny ymlaen gelwid yn 'Dwrnamaint Rygbi Chwe Gwlad'.

Mae angen 15 chwaraewr mewn carfan - wyth Blaenwr a saith Cefnwr. Erbyn heddiw chwaraewyr proffesiynol yn unig sy'n chwarae. Ar un amser amaturiaid oedd yn chwarae sef chwaraewyr a oedd ganddynt swyddi bob dydd ac yn dewis chwarae rygbi yn eu hamser hamdden.

Os yw tîm yn ennill y pum gêm yn y twrnamaint gelwir hyn yn 'Gamp Lawn'. Ond mae'n ANODD iawn ennill y Gamp Lawn. Lloegr yw'r wlad sydd wedi ei hennill y nifer mwyaf o weithiau - sef 13 gwaith!

Tarian y Pencampwyr!

- Defnyddir 7Kg o arian sterling i'w gwneud
- Uchder o 75 cm
- £55,000 yw ei werth

Mae'r Goron Driphlyg yn wobr arbennig. Dim ond pedair gwlad y Deyrnas Unedig gaiff ennill hon, sef Cymru, Lloegr, Yr Alban ac Iwerddon.

Mae'n draddodiad i wobrwyo'r tîm sy'n dod yn olaf gyda llwy bren. Gwelir isod pa wledydd sydd wedi derbyn y llwy bren.

Yr Eidal – 14 gwaith
Yr Alban – 4 gwaith
Cymru – 1 waith
Ffrianc – 1 waith
Nid yw Lloegr ac Iwerddon erioed wedi derbyn y llwy bren!

Mae pob gwlad yn cynnal gêm mewn stadiwm yn eu gwlad.

Dyma enwau'r lleoliadau:

Cymru – Stadiwm y Principality
Lloegr – Twickenham
Iwerddon – Stadiwm Aviva
Yr Alban – Murrayfield
Ffrainc – Stade de France
Yr Eidal - Stadio Olimpico

Ffeithiau diddorol am Rygbi Chwe Gwlad!

Un o'r rheolau mwyaf pwysig yn y gêm ydi cofio mai YN ÔL yn unig y caiff y bêl ei thaflu ac NID YMLAEN.

- Yn 1816 yn Rygbi roedd plentyn o'r enw William Webb Ellis wedi diflasu chwarae pêl droed. Penderfynodd y byddai codi'r bêl â'i ddwylo a'i thaflu yn fwy difyr!
- Chwaraewr o Loegr, Johny Wilkinson sydd yn dal y record am ennill y nifer mwyaf o bwyntiau. Sgoriodd 35 pwynt yn erbyn yr Eidal yn 2001.

visit twinkl.com

Darllen a Deall Rygbi

1. Yn y dechrau dim ond pum gwlad oedd yn chwarae. Rhestrwch y gwledydd oedd yn y twrnamaint Pum Gwlad?

2. Sawl Blaenwr sydd ei angen mewn tîm?

3. Disgrifiwch beth yw'r Gamp Lawn.

4. Nodwch ddwy ffaith am Darian y Pencampwyr.

5. Pa wledydd gaiff ennill y Goron Driphlyg?

6. Llenwch y bylchau
   Mae'n draddodiad i wobrwyo'r tîm sy'n dod yn olaf gyda __________ __________.

7. Sawl gwlad sydd erioed wedi derbyn y llwy bren?

8. Sawl gwaith mae'r Eidal wedi derbyn y llwy bren?

9. Ym mha wlad mae Stadiwm Murrayfield?

10. Cylchwch yr ateb cywir.

Sgoriodd Johny Wilkinson 35 pwynt yn erbyn yr Eidal.	Sgoriodd Johny Wilkinson 35 pwynt yn erbyn Ffrainc.	Sgoriodd Johny Wilkinson 22 pwynt yn erbyn yr Eidal.

Rygbi Chwe Gwlad
Gweithgaredd Darllen a Deall

Hon ydi'r twrnamaint hynaf yn hanes byd chwaraeon. Cynhaliwyd y twrnamaint yn gyntaf yn 1883. Erbyn heddiw, cystadleuaeth rygbi rhwng chwe gwlad ydyw sef Cymru, Lloegr, Yr Alban, Iwerddon, Ffrainc a'r Eidal.

Rhwng 1883 ac 1909 Pencampwriaeth y Cenhedloedd cartref oedd enw'r twrnamaint gan mai pedair gwlad y Deyrnas Unedig yn unig oedd yn chwarae. Wedi i Ffrainc ymuno â'r twrnamaint gelwid hi'n 'Dwrnamaint Pum Gwlad'. Yn 2000 ymunodd yr Eidal ac o hynny ymlaen gelwid yn 'Dwrnamaint Rygbi Chwe Gwlad'.

Mae angen 15 chwaraewr mewn carfan - wyth Blaenwr a saith Cefnwr.

Erbyn heddiw chwaraewyr proffesiynol yn unig sy'n chwarae. Ar un amser amaturiaid oedd yn chwarae sef chwaraewyr a oedd ganddynt swyddi bob dydd ac yn dewis chwarae rygbi yn eu amser hamdden.

Tarian y Pencampwyr!

•Defnyddir 7Kg o arian sterling i'w gwneud

•Uchder o 75 cm

• £55,000 yw ei werth

•Cymeryd 200 awr i'w greu

•Y dolenni wedi eu haddurno â rhifau '6', sy'n cynrychioli'r chwe gwlâd sy'n cymeryd rhan

Yn 1845 ysgrifennwyd y rheolau pêl droed cyntaf gan ddisgyblion ysgol yn Rygbi. Un o ddigwyddiadau arwyddocâol yn natblygiad rygbi oedd penderfyniad 'Clwb Blackheath' i adael Cymdeithas Pêl-droed yn 1863. Hefyd pan wahanodd yr Undeb Rygbi â'r Gynghrair Rygbi yn 1895.

Os yw tîm yn ennill y pum gêm yn y twrnamaint gelwir hyn yn 'Gamp Lawn'. Ond mae'n ANODD iawn ennill y Gamp Lawn.

Cyflawnwyd hyn 39 o weithiau i gyd. Lloegr yw'r wlad sydd wedi ei hennill y nifer mwyaf o weithiau - sef 13 gwaith!

Mae'r Goron Driphlyg yn wobr arbennig. Dim ond pedair gwlad y Deyrnas Unedig gaiff ennill hon, sef Cymru, Lloegr, Yr Alban ac Iwerddon. Mae'n bosib i dîm fod yn bencampwyr y Twrnamaint heb ennill y Goron Driphlyg. Er fod y wobr wedi bodoli ers cychwyn y twrnamaint, ni ddyfarwnyd tarian 'go iawn' tan 2006.

Mae'n draddodiad i wobrwyo'r tîm sy'n dod yn olaf gyda llwy bren. Gwelir isod pa wledydd sydd wedi derbyn y llwy bren.

Yr Eidal – 14 gwaith (2001, 2002, 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2016, 2017, 2018, 2019)
Yr Alban – 4 gwaith (2004, 2007, 2012, 2015)
Cymru – 1 waith (2003)
Ffrianc – 1 waith (2013)
Nid yw Lloegr ac Iwerddon erioed wedi derbyn y llwy bren!

Mae pob gwlad yn cynnal gêm mewn stadiwm yn eu gwlad.

Dyma enwau'r lleoliadau:

Cymru – Stadiwm y Principality
Lloegr – Twickenham
Iwerddon – Stadiwm Aviva
Yr Alban – Murrayfield
Ffrainc – Stade de France
Yr Eidal - Stadio Olimpico

Tim	Stadiwm	Yn gallu dal
Cymru	Stadiwm y Principality	74,500
Lloegr	Twickenham	82,000
Ffrainc	Stade de France	81,338
Yr Alban	Murrayfield	67,144
Yr Eidal	Stadio Olimpico	72,698
Iwerddon	Stadiwm Aviva	51,700

Ffeithiau diddorol am Rygbi Chwe Gwlad!

- Un o'r rheolau mwyaf pwysig yn y gêm ydi cofio mai YN ÔL yn unig y caiff y bêl ei thaflu ac NID YMLAEN.
- Mae'r gair 'Rygbi' wedi tarddu o'r dref lle y dyfeiswyd y gêm yn wreiddiol, 'Rygbi' yn Lloegr.
- Yn 1816 yn Rygbi roedd plentyn o'r enw William Webb Ellis wedi diflasu chwarae pêl-droed. Penderfynodd y byddai codi'r bêl â'i ddwylo a'i thaflu yn fwy difyr!
- Chwaraewr o Loegr, Johny Wilkinson sydd yn dal y record am ennill y nifer mwyaf o bwyntiau. Sgoriodd 35 pwynt yn erbyn yr Eidal yn 2001.
- Canslwyd 12 twrnament oherwydd y Rhyfel Byd Cyntaf a'r Ail Ryfel Byd.

Darllen a Deall Rygbi

1. Beth oedd y twrnamaint yn cael ei alw rhwng 1883 a 1909?

2. Disgrifiwch y gwahaniaeth rhwng y Gwpan Driphlyg a'r Gamp Lawn?

3. Beth oedd y digwyddiadau arwyddocâol yn natblygiad rygbi?

4. Beth ddigwyddodd yn 1845?

5. Pa stadiwm sy'n dal y mwyaf o bobl?

6. Er fod y wobr wedi bodoli ers cychwyn y twrnamaint, ni ddyfarwnyd tarian 'go iawn' tan 2006. Beth mae'r awdur yn ei olygu pan yn defnyddio'r gair 'dyfarnwyd'? Chwiliwch yn y geiriadur am ddiffiniad.

7. Pa wlad dderbyniodd y Llwy Bren dair gwaith?

8. Faint mae'r Stade de France yn ei ddal?

9. Llenwch y bylchau:

Yn y flwyddyn ____________________ sgoriodd Johny Wilkinson _______________ pwynt yn erbyn yr _____________________ mewn un gêm.

Pam gafodd y twrnamaint ei ganslo ddeuddeg gwaith?

____

____

____